

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 586/2022-57

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **ERS Holding, spol. s r. o.**, IČO 35 702 982, Šamorínska 10, Bratislava, zastúpenej JUDr. Tomášom Balážikom, advokátom, Šamorínska 10, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č. k. 39Er/4277/2015-284 z 9. decembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 26. februára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľka bola povinnou v exekučnom konaní vedenom na okresnom súde na podklade exekučného titulu, ktorým je vykonateľná notárska zápisnica z 12. decembra 2011 zakotvujúca ručiteľský záväzok sťažovateľky. Súdny exekútor vydal 3. novembra 2015 upovedomenie o začatí exekúcie zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľky, proti ktorému sťažovateľka podala námietky. Dôvodila reštrukturalizáciou hlavného dlžníka –

spoločnosti BAU-RENT spol. s r. o. (ďalej len „dlžník“), ktorá bola úverovým dlžníkom Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a. s. (ďalej len „oprávnený“ alebo „SZRB“). Uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 23R/1/2015 z 9. februára 2015 bola začatá reštrukturalizácia dlžníka a oprávnený si v reštrukturalizácii uplatnil prihláškami právo na zaplatenie úverových pohľadávok v sume 982 512 eur, ktoré dlžník uznal. Uznesením č. k. 23R/1/2015 zo 14. augusta 2015 zverejneným v Obchodnom vestníku 20. augusta 2015 potvrdil Okresný súd Trnava reštrukturalizačný plán, podľa ktorého bol dlžník povinný splniť pohľadávku oprávneného v splátkach, so splatnosťou prvej splátky 30. septembra 2015 a poslednej splátky 30. júna 2020. Sťažovateľka namietala neprípustnosť exekúcie vedenej proti nej ako ručiteľovi z dôvodu nenaplnenia zákonnej podmienky, ktorou je splatnosť pohľadávky dlžníka. Poukázala na zánik pôvodného záväzku z dôvodu schválenia reštrukturalizačného plánu a vznik nového, teda povinnosti dlžníka v nových termínoch splácať pohľadávku SZRB. Reštrukturalizáciou pôvodných úverových zmlúv došlo k zmene lehoty splácania záväzku, preto nenastala povinnosť ručiteľa plniť za dlžníka skôr, než dôjde k porušeniu súdom schváleného plánu dlžníkom.

3. Okresný súd konajúci vyšším súdnym úradníkom uznesením z 30. júna 2016 námietky sťažovateľky zamietol. O sťažovateľkinom odvolaní sudca okresného súdu rozhodol napadnutým rozhodnutím tak, že námietky proti exekúcii zamietol. Dospel k záveru, že návrh oprávneného bol podaný dôvodne. Skutočnosť, že oprávnený si uplatnil pohľadávku voči dlžníkovi v rámci reštrukturalizácie a následne podal návrh na vykonanie exekúcie proti ručiteľovi vo vzťahu k tej istej pohľadávke, ešte nezakladá neprípustnosť exekúcie. Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“ alebo „ZKR“) takýto postup nevylučuje. V zmysle § 114 ods. 1 písm. b) a c) ZKR sa ochrana pred vymáhaním pohľadávky vzťahuje výhradne na dlžníka ako na subjekt reštrukturalizačného konania. ZKR neposkytuje ochranu iným subjektom, ktoré pohľadávku veriteľa voči dlžníkovi zabezpečujú. Výslovne však ustanovuje, že plánom zostávajú nedotknuté práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb. Aj keď teda dôjde ku kráteniu pohľadávky v dôsledku plánu, možnosť domáhať sa jej uspokojenia z predmetu zabezpečovacieho práva tretej osoby nie je účinkami plánu nijakým spôsobom dotknutá a zabezpečený veriteľ môže viesť výkon zabezpečovacieho práva pre celú pôvodnú pohľadávku. Úmyslom zákonodarcu bolo chrániť pred exekúciou počas reštrukturalizácie len majetok dlžníka. Proti majetku tretej osoby, ktorá v prípadnom záväzku vystupuje napríklad spoločne s dlžníkom, je exekúcia prípustná, resp. v dôsledku reštrukturalizácie dlžníka nie je vylúčená. ZKR v § 155 ods. 4 jasne stanovuje, že veriteľ má aj po schválení reštrukturalizačného plánu právo domáhať sa uspokojenia svojej pôvodnej pohľadávky od spoludlžníkov a ručiteľov dlžníka a toto právo veriteľa nie je žiadnym spôsobom viazané na skutočnosť, či dlžník svoj záväzok z reštrukturalizačného plánu plní v lehotách a spôsobom stanoveným v pláne. K tvrdeniu sťažovateľky okresný súd ďalej uviedol, že k duplicitnému plneniu a prípadnému bezdôvodnému obohateniu nedošlo. Podanie námietok proti exekúcii má odkladný účinok. Z podaní oprávneného považoval okresný súd za preukázané, že celá istina, ako aj časť úrokov bola uhradená, a to plnením poskytnutým zo strany tretích osôb. Predmetom exekučného konania ostala zvyšná časť pohľadávky zložená z úrokov a úrokov z omeškania z oboch úverov a trovy exekúcie.

III.

Argumentácia sťažovateľky

4. Podľa sťažovateľky napadnutým rozhodnutím boli porušené jej označené práva z dôvodu svojvoľnej aplikácie a výkladu relevantných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ako aj z dôvodu nevysporiadania sa s jej odvolacími námietkami a argumentáciou. Závery, ku ktorým dospel okresný súd v napadnutom rozhodnutí, sú podľa nej arbitrárne, zjavne neodôvodnené, vnútorne nekonzistentné a nepreskúmateľné.

5. Oprávnený ako veriteľ prihlásenej zabezpečenej pohľadávky vyslovil súhlas s prijatím reštrukturalizačného plánu dlžníka, ktorý sa v súlade s jeho podmienkami zaviazal uhradiť dotknutú pohľadávku v rozsahu 100 % formou splátok najneskôr do 30. júna 2020. Preto by sťažovateľke ako ručiteľovi vznikla povinnosť plniť namiesto dlžníka najskôr po 30. júni 2020 alebo v prípade neplnenia splátok dlžníkom podľa schváleného reštrukturalizačného plánu. Z dokazovania vyplynulo, že schválením reštrukturalizačného plánu došlo k zákonnej novácii úverových zmlúv, dlžník plnil reštrukturalizačný plán a nikdy nebol v omeškaní. Vzhľadom na to, že reštrukturalizačný plán dlžníka bol súdom potvrdený v roku 2015, nebolo možné zo strany oprávneného domáhať sa plnenia na základe ručenia za pôvodný záväzok, ktorý bol reštrukturalizačným plánom zmenený. Oprávnený nemal v tom čase žiadne pôvodné pohľadávky, pretože v reštrukturalizačnom pláne mu bolo priznané právo na 100 % pohľadávok uplatnených v reštrukturalizácii. Okresný súd nesprávne uplatnil § 155 ods. 4 ZKR aj jeho výklad je v rozpore s gramatickým a logickým znením daného ustanovenia a z dôvodu priznania 100 % pohľadávok oprávneného v reštrukturalizácii bolo jeho použitie v danej veci bezpredmetné. Predmetné ustanovenie je potrebné vykladať v tom zmysle, že veriteľ môže požadovať plnenie od ručiteľa len v prípade omeškania dlžníka, k čomu nedošlo. V čase podania návrhu na vykonanie exekúcie nedošlo k splatnosti ani len prvej splátky podľa schváleného reštrukturalizačného plánu, ktorý bol dlžníkom vždy riadne plnený, nikdy nedošlo k tomu, že by sa stal neúčinným podľa § 159 ZKR. Keďže neexistoval hlavný záväzok dlžníka, nemohol existovať ani záväzok sťažovateľky ako ručiteľa, ktorý má subsidiárnu a akcesorickú povahu. Uvedenú skutočnosť okresný súd nezohľadnil. Výklad súdu by znamenal možnosť uplatniť si jednu pohľadávku na základe dvoch právnych titulov, a to na základe súdom schváleného reštrukturalizačného plánu od dlžníka a na základe pôvodného záväzku dlžníka pred schválením reštrukturalizačného plánu od ručiteľa.

6. Na základe interpretácie § 155 ods. 4 ZKR okresný súd v rozpore s právnou doktrínou judikoval, že právo veriteľa domáhať sa uspokojenia svojej pôvodnej pohľadávky od ručiteľa nie je žiadnym spôsobom viazané na skutočnosť, či dlžník svoj záväzok z reštrukturalizačného plánu plní v lehotách a spôsobom stanoveným v reštrukturalizačnom pláne. Neprípustnosť predmetnej exekúcie preukazuje skutočnosť, že oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie ešte pred splatnosťou pohľadávok v zmysle schváleného reštrukturalizačného plánu, teda konal v rozpore s ním.

7. Napadnutým rozhodnutím došlo aj k porušeniu sťažovateľkinho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy. Z dôvodu nezákonného rozhodnutia súdu a z dôvodu jeho nečinnosti (okresný súd rozhodol o odvolaní až po uplynutí viac ako štyroch rokov, pozn.) bol majetok sťažovateľky dlhé roky ohrozený nezákonnou a neprípustnou exekúciou, ktorú poverený

súdny exekútor vykonával blokáciou – zriadením exekučného záložného práva na majetok sťažovateľky.

IV.

Vyjadrenia okresného súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

IV.1. Vyjadrenie okresného súdu:

8. Okresný súd vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol, že exekučné konanie vedené proti sťažovateľke bolo skončené 12. januára 2021 vymožením pohľadávky, príslušenstva a trov exekúcie a 19. januára 2021 súdny exekútor vrátil súdu poverenie na vykonanie exekúcie. Tomuto postupu predchádzalo vydanie napadnutého rozhodnutia, ktorým súd zamietol námietky sťažovateľky proti exekúcii. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30. decembra 2020 a spis bol 16. marca 2021 uložený do archívu. Keďže exekučné konanie bolo právoplatne skončené, stav právnej neistoty sťažovateľky bol už odstránený. Navyše, tento stav bol zrejmý už v čase podania ústavnej sťažnosti, keďže sťažovateľka ako povinná v exekučnom konaní potom, ako súd zamietol jej námietky proti exekúcii, zostala v konaní nečinná. K námietke porušenia čl. 20 ústavy uviedol, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti neuviedla, aké iné prostriedky využila na zvrátenie stavu exekučného konania, keďže navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené. Čo sa týka samotného napadnutého rozhodnutia, je toho názoru, že sudkyňa sa riadne vysporiadala so všetkými podstatnými námietkami sťažovateľky a v predmetnom rozhodnutí uviedla podstatné dôvody, pre ktoré námietky zamietla. Ústavnú sťažnosť preto považuje za nedôvodnú.

IV.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

9. Zúčastnená osoba (oprávnený) vo svojom vyjadrení uviedla, že napadnuté rozhodnutie nie je arbitrárne, je preskúmateľné a jeho závery sú odôvodnené a z ústavného hľadiska udržateľné. Navyše, sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vôbec neuviedla, v čom by podľa nej mala spočívať ňou tvrdená vnútorná rozpornosť napadnutého rozhodnutia, ani nekonkretizovala námietky, s ktorými sa okresný súd nevysporiadal.

10. Proces zákonnej reštrukturalizácie dlžníka, výsledkom ktorej je potvrdenie plánu, má poskytovať osobitnú ochranu výlučne majetku dlžníka (nie majetku tretích osôb). Z § 155 ods. 1 ZKR jasne vyplýva, že schválený plán vyvoláva účinky výlučne iba medzi účastníkmi plánu, ktorými sú dlžník a prihlásený veriteľ. Účinky plánu (vrátane účinkov modifikácie pôvodnej pohľadávky, čo sa týka jej výšky alebo splatnosti) sa na ručiteľa vôbec nevzťahujú (§ 155 ods. 4 ZKR). Ak teda potvrdením plánu dôjde k modifikácii výšky alebo splatnosti pôvodnej pohľadávky, táto modifikácia nespôsobuje zmenu v oprávnení veriteľa domáhať sa úhrady pôvodnej pohľadávky od ručiteľa, a to aj v exekúcii vedenej na jeho majetok. Správnosť výkladu § 155 ods. 4 ZKR okresným súdom potvrdzuje aj ustálená rozhodovacia prax všeobecných súdov odobrená najvyššími súdnymi autoritami (najvyšším súdom, i ústavným súdom), ktorá pristupuje k jeho výkladu rovnako. Z nej vyplýva, že veriteľ môže od ručiteľa vymáhať pôvodnú pohľadávku (v pôvodnej výške a splatnosti) aj v prípade, že pôvodná pohľadávka bola veriteľovi potvrdená v pláne a jej splatnosť voči dlžníkovi podľa plánu ešte nenastala. Okresný súd preto správne vyhodnotil, že zúčastnená osoba bola oprávnená podať voči sťažovateľke návrh na vykonanie exekúcie pre účely vymoženia celej pohľadávky, teda že námietky sťažovateľky nie sú dôvodné a exekúcia je prípustná.

11. Nie je pravdou, že v dôsledku napadnutého rozhodnutia prijala zúčastnená osoba pôvodnú pohľadávku dvakrát. Dlžník počas exekučného konania uhradil iba časť exekučnej pohľadávky, a síce potvrdenú pôvodnú pohľadávku. Predmetom exekúcie v čase, keď došlo reálne k jej výkonu, bola už iba zvyšná pôvodná pohľadávka (v pláne nezahrnutá) pozostávajúca z úrokov, úrokov z omeškania (v sume 58 151,28 eur) a trov exekúcie. Z majetku sťažovateľky teda vykonaním exekúcie neušlo nič, čo by už predtým plnil sám dlžník. Naopak, ušlo z neho iba to, čo dlžník sám neplnil a bola povinná za neho plniť sťažovateľka z titulu svojho ručenia za celú pohľadávku.

IV.3. Replika sťažovateľky:

12. Sťažovateľka sa nestotožňuje s názorom okresného súdu a uvádza, že vymožením finančných prostriedkov na základe nezákonne vedenej exekúcie utrpela majetkovú škodu. Potom je nepochopiteľné vyjadrenie okresného súdu, že stav právnej neistoty sťažovateľky bol už odstránený. Stav právnej istoty podľa sťažovateľky bude v právnom štáte dodržaný, ak príslušné súdy budú konať v súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy a dodržiavať základné práva strán sporu. V namietanom exekučnom konaní došlo k poškodeniu vlastníckych práv sťažovateľky. Sťažovateľka uplatnila v exekučnom konaní všetky zákonné prostriedky na zastavenie exekúcie s podrobným vysvetlením a dôkazmi predloženými súdu a na tieto poukázala aj v ústavnej sťažnosti.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Podstatou sťažnosti je námietka svojvoľnej aplikácie a výkladu relevantných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii (najmä § 155 ods. 4) a námietka nevysporiadania sa s odvolacími námietkami sťažovateľky a jej argumentáciou. Sťažovateľka považuje závery okresného súdu v napadnutom rozhodnutí za arbitrárne, zjavne neodôvodnené, vnútorne nekonzistentné a nepreskúmateľné.

14. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

15. Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, a naostatok za také možno považovať aj prípady svojvoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojvoľne možno interpretovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s právom na súdnu ochranu a princípom spravodlivosti, alebo ho urobí v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

16. Podľa § 114 ods. 1 ZKR začatie reštrukturalizačného konania má tieto účinky:

b) pre pohľadávku, ktorá sa v reštrukturalizácii uplatňuje prihláškou, nemožno začať konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie na majetok patriaci dlžníkovi; už začaté konania o výkon rozhodnutia alebo exekučné konania sa prerušujú,

c) pre zabezpečenú pohľadávku, ktorá sa v reštrukturalizácii uplatňuje prihláškou, nemožno začať ani pokračovať vo výkone zabezpečovacieho práva na majetok patriaci dlžníkovi.

17. Podľa § 120 ods. 3 ZKR za prednostné pohľadávky sa nepovažujú nároky ručiteľov, spoludlžníkov alebo iných osôb, ktorým vznikne po začatí reštrukturalizačného konania pohľadávka voči dlžníkovi, ak budú za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred začatím reštrukturalizačného konania. Tieto nároky musia byť v reštrukturalizácii uplatnené prihláškou ako podmienené pohľadávky, inak v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká právo vymáhať tieto nároky voči dlžníkovi.

18. Podľa § 155 ods. 1 ZKR ustanovenia plánu sa zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku stávajú účinnými voči všetkým účastníkom plánu;...

19. Podľa § 155 ods. 2 ZKR zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov, ktorí riadne a včas podľa tohto zákona neprihlásili svoje pohľadávky, vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi, ako aj riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie práva vzťahujúce sa na majetok dlžníka; to platí rovnako aj pre podmienené pohľadávky, ktoré mali byť uplatnené prihláškou.

20. Podľa § 155 ods. 4 ZKR plánom zostávajú nedotknuté práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb.

21. Dôvodová správa k § 155 ods. 4 ZKR uvádza, že „zabezpečenie pohľadávky treťou osobou môže zaniknúť alebo byť obmedzené iba výlučne v prípade, že s tým výslovne súhlasí veriteľ“.

22. Účelom reštrukturalizácie ako sanačného konania, ktorého využitím môže dlžník predísť likvidačnému konkurzu, je ochrana dlžníka pred veriteľmi. Ide najmä o nepripustenie exekúcií, výkonu zabezpečovacích práv a pod. Tento účel je premietnutý aj do relevantných ustanovení ZKR, ktoré poskytujú dlžníkovi ochranu pred veriteľmi prostredníctvom zákonom aprobovaného postupu – reštrukturalizačného plánu, ktorý schvaľujú veritelia a súd. Z nich vyplýva, že ochrana pred vymáhaním pohľadávky veriteľa sa poskytuje len dlžníkovi ako subjektu reštrukturalizačného konania [§ 114 ods. 1 písm. b) a c)], *a contrario* sa neposkytuje iným subjektom odlišným od dlžníka (napr. spoludlžníkom, ručiteľom; § 120 ods. 3, § 155 ods. 4), keďže vzhľadom na účel reštrukturalizácie, ktorým je riešiť právne vzťahy dlžníka, na to ani nie je dôvod.

23. Okresný súd, vychádzajúc z uvedeného účelu ZKR a aplikujúc systematický výklad jeho súvisiacich relevantných ustanovení v napadnutom rozhodnutí, dospel k záveru o prípustnosti namietanej exekúcie, argumentujúc tým, že úmyslom zákonodarcu bolo chrániť pred exekúciou počas reštrukturalizácie len majetok dlžníka, a teda exekúcia na majetok tretej osoby (ručiteľa) je prípustná, resp. nie je v dôsledku reštrukturalizácie dlžníka vylúčená (§ 155 ods. 4 ZKR). Veriteľ má preto aj po schválení reštrukturalizačného plánu právo domáhať sa uspokojenia svojej pôvodnej pohľadávky od ručiteľa dlžníka a toto právo veriteľa nie je viazané na skutočnosť, či dlžník svoj záväzok z plánu plní.

24. Ústavný súd sa nestotožnil s názorom sťažovateľky o arbitrárnosti, či zjavnej neodôvodnenosti uvedeného záveru a nesúhlasí ani s tvrdením o svojoľnej aplikácii, či výklade ustanovenia § 155 ods. 4 ZKR. Vychádzal pritom z kontextu súvisiacich ustanovení ZKR a z účelu reštrukturalizačného konania. ZKR v § 120 ods. 3 explicitne predpokladá situáciu, v ktorej po začatí reštrukturalizačného konania tretia osoba (ručiteľ) poskytne veriteľovi plnenie za dlžníka zo záväzku, ktorý vznikol pred začatím konania. Veriteľ má podľa § 155 ods. 4 ZKR zachované právo domáhať sa uspokojenia celej pôvodnej pohľadávky, teda vrátane príslušenstva, ktoré sa do plánu nezahŕňa v dôsledku zákonnej fikcie jeho odpustenia (§ 138 ods. 2 ZKR).

25. Podľa názoru sťažovateľky veriteľ podľa § 155 ods. 4 ZKR môže požadovať pôvodnú pohľadávku od ručiteľa v celom rozsahu len za predpokladu, že ju dlžník nesplní sám v lehote splatnosti podľa plánu. Takýto záver by bol opodstatnený len v prípade, ak by sa účinky plánu vzťahovali aj na ručiteľa. Tie sa však vzťahujú len na účastníkov plánu, teda na dlžníka a veriteľa prihlásenej pohľadávky (§ 155 ods. 1 ZKR), čo je vzhľadom na účel reštrukturalizácie pochopiteľné. Navyše, vzhľadom na modifikáciu (krátenie) pohľadávky veriteľa a zákonnú fikciu odpustenia jej časti (príslušenstva) je zrejmé, že splnením plánu k jej uspokojeniu v celom rozsahu nedôjde.

26. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že záver okresného súdu v napadnutom rozhodnutí plne korešponduje aj pomerne ustálenej rozhodovacej praxi súdov (napr. uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/37/2012, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/406/2012), pričom právo domáhať sa uspokojenia pohľadávky od spoludlžníka, ručiteľa, či inej osoby, ktorá poskytla zabezpečenie, súdna prax priznáva aj tým veriteľom, ktorí svoje pohľadávky do reštrukturalizácie neprihlásili (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo/168/2017, rozhodnutia ústavného súdu IV. ÚS 604/2013, I. ÚS 299/2014).

27. K námietke sťažovateľky, že okresný súd nezohľadnil akcesorickú a subsidiárnu povahu inštitútu ručenia, ústavný súd opätovne dáva do pozornosti názor súdnej praxe, podľa ktorého § 155 ods. 4 ZKR je potrebné chápať ako osobitnú úpravu (*lex specialis*) vo vzťahu k zabezpečovaciemu inštitútu ručenia upravenému v Občianskom zákonníku, príp. v Obchodnom zákonníku (*lex generalis*). Osobitná úprava prelamuje zásadu subsidiarity a akcesority zakotvenú vo všeobecných predpisoch (uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/37/2012). Pre úplnosť je potrebné uviesť, že ručiteľ ma v prípade plnenia za dlžníka zachovaný regresný nárok, podmienkou vymáhateľnosti tohto nároku je však prihlásenie pohľadávky do reštrukturalizácie ako podmienenej pohľadávky (§ 120 ods. 3 ZKR).

28. Z hľadiska posúdenia ústavnej konformity napadnutého rozhodnutia, ktorého podstatou je posúdenie otázky, či bola exekúcia prípustná, je tvrdenie sťažovateľky o duplicitnom vymožení pohľadávky, ku ktorému v rámci exekúcie zásadne dochádza až po právoplatnosti rozhodnutia o námietkach (vzhľadom na ich odkladný účinok, pozn.), bez právneho významu. Údajné duplicitné vymoženie pohľadávky (v rámci exekúcie, aj reštrukturalizácie) by eventuálne zakladalo nárok sťažovateľky na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže navrátenie do predošlého stavu v exekúcii nie je možné.

29. Vo vzťahu k námietke o vnútornej rozpornosti napadnutého rozhodnutia ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nekonkretizuje, v čom je napadnuté rozhodnutie vnútorne rozporné (nekonzistentné), čo ústavnému súdu znemožňuje uskutočniť jej vecný prieskum.

30. Z uvedených dôvodov ústavný súd dospel k záveru o ústavnej udržateľnosti a súladnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu s označenými právami sťažovateľky, teda že okresný súd neporušil z dôvodov uvádzaných sťažovateľkou jej základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnej sťažnosti nevyhovel.

31. Vzhľadom na nevyhovenie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. mája 2023

Robert Šorl
predseda senátu